

synspunktet, det, der ogsaa er det naturlige Synspunkt for mig. Det gælder ikke saa meget om, at Varen er billig, som at Folk fortjener noget. Folk skulle gavnes i deres Egenskab af Producenter. Man skal, saa vidt det overhovedet er gørligt fra Samfundets Standpunkt, sørge for, at der bliver Velsignelse i Folks Arbejde, og det kan ikke forliges med det ekstreme Billighedsgørelsessynspunkt, som er det gamle Manchestersynspunkt.

Nu komme vi imidlertid til det højst interessante Spørgsmaal: hvorledes vil man da ved Hjælp af det, der her foreslaas, skabe de billigere Priser? Her forekommer det mig, at det ærede Medlem fra Kellerup (N. P. Jensen) med fuld Føje krævede en Bevisførelse fra Forslagsstillernes Side eller dog Antydninger af, hvorledes man tænkte sig at naa det stillede Maal: billigere Sukkerpriser, ved Hjælp af det foreslaaede Middel. Det er dette, vi skulde høre, og ikke allehaande Betragtninger over Sukker og Sukkerfabrikker og Hr. Gammeltoft. Det er dette, der skal vises os, det er dette, der er bestemmende for vor Afgørelse og vor Afstemning. Forudsat, at vi ere enige med Socialdemokraterne i, at det er et Statsformaal at skabe billigere Sukkerpriser, hvad det efter min Mening ikke er, men forudsat, at man kan indgaa paa Rigtigheden deraf, er saa det foreslaaede Middel det rette? Der kan jeg indskrænke mig til at henholde mig til de Betragtninger, der ere fremførte af det ærede Medlem fra Kellerup. Jeg ser ikke rettere, end at det foreslaaede Middel paa ingen Maade fører til Fyldestgørelse af Maalet. Man kunde vel neppe tænke sig et mere fortvivlet Øjeblik at vælge til at ville gaa den Vej end netop det nuværende. At ekspropriere paa et Tidspunkt, hvor Sukkerpriserne ere høje, og hvor der staar uhyre Værdier i Sukkerfabrikkerne, og saa gaa en Periode i Møde, hvor man kan være sikker paa, at Sukkerpriserne efter nogen Tids Forløb ville blive lavere, hvor man altsaa med andre Ord vil have Vanskelighed ved at forrente den store Kapital, som Staten skulde anbringe i Sukkerfabrikkerne, . . . nej, er der noget Øjeblik, der er lidet egnet til at overtage Sukkerfabrikkernes, altsaa Privatmænds, Risiko, turde det netop være dette.

Nu skal man netop fastholde, at nu have de Herrer haft det Svineheld at tjene, lad dem nu ogsaa løbe den store Risiko, som utvivlsomt vil komme, naar Prisbølgen om kortere eller længere Tid løber tilbage. Dette forekommer mig at være den naturlige og sunde Statsøkonomi.

Maa jeg her indskyde en Bemærkning. Min ærede Forgænger paa denne Plads (Birck) er meget ofte citeret under denne Debat. Nu er det utvivlsomt — og ingen erkender det villigere end jeg —, at han er en højt begavet og dygtig Nationaløkonom. Men jeg vil dog tilføje, at indenfor Nationaløkonomernes Kreds regnes ikke det her omtalte Arbejde for at være et af hans bedste. Man tør maaske, uden at forklejne ham, sige, at naar han kommer til at tænke paa Sukkerfabrikkerne — jeg ved ikke hvorfor —, ser han rødt, eller ser han i hvert Fald ikke normale Farver. Dette fik et ejendommeligt Udtryk i en Artikel, som han, saa vidt jeg mindes, skrev i „Vort Land“ i 1908, og hvor han vurderede Sukkerfabrikkernes Aktier til en reel Værdi af ca. 180 paa et Tidspunkt, hvor allerede Børsnoteringen laa derover, og hvor Børsen de næste Dage besvarede denne Vurdering med en yderligere Stigning af Kursen. Nu mener Dr. Birck ligesom andre Nationaløkonomer — og han endnu mere i Kraft af sin rent subjektive Værditeori —, at den Pris, som Efterspørgerne efter Sukkeraktier paa Københavns Børs sætte, er den naturlige og rimelige Værdi, og saa meget turde i hvert Fald være sikkert, at skal man følge Grundlovens Bud, er det den Værdi, man maa lægge til Grund i det Øjeblik, man skrider til en Ekspropriation, og det til Trods for, at hvis der var mindste Udsigt til, at disse Planer bleve gennemførte, vilde vi sikkert opleve at se en yderligere Kursstigning.

Fra det ærede Flertals Side i dette Ting har man stillet sig saaledes overfor det her foreliggende Forslag, at man siger: Lad os tage dette Udvalg, denne Kommission, hvad man nu skal kalde det, for derved paa detailleret Vis at gennemføre en Undersøgelse af, hvorvidt vi virkelig skulde kunne gaa den foreslaaede Vej. Jeg maa for mit Vedkommende tilstaa, at det noget forundrer mig, men det er maaske, fordi jeg er et saa ungt Medlem af Tinget. Jeg